

**HLOUBĚJI
DO MINULOSTI**

**ROZTOČTE
KOLA**

**TŘÍDA
PROTI
TŘÍDĚ!**

**Republice
více práce -
to je naše
agitace!**

KOMBINOVANÁ SYSTÉMA ŘEŠENÍ PROBLEMU
KSC

VOLTE KOMUNIST

**VŠICHNI DO BOJE PROTI
MANDELINCĚ BRAMBOROVÉ**

MY SE VŠAK NEDÁME!

ONDŘEJ SEKORA
**O ZLÉM BROUKU
BRAMBOROUKU**
O MANDELINCĚ AMERICKÉ,
KTERÁ CHCE LOUPIT Z NAŠICH TALÍŘŮ

Ondřej Sekora: O ZLÉM BROUKU BRAMBOROUKU
O mandelince americké, která chce loupit z našich talířů / Obrázky
napsal autor / Vydalo Státní nakladatelství dětské knihy v Praze
roku 1952 / Výtiska Státní knihárna, závod 04 / První vydání /
Výtisk 1—120.000 / Cena 3 Kčs
128/200

Ne, nedáme se! Celé výpravy
zachránit naši úrodu. Zespodu si
všechny bramborové keřičky, zda n
rubu listů vajíčka

... DĚTSKÉ KNIHY

**Bezstarostné děti na hřištích si hrály,
starostlivé mámy doma pracovaly,
za jejich však zády, za jejich však zády,
plní nenávisti, kalu, jedu, zrady,
zákeřní jak palič, ploužící se tmou
rozvraceči štěstí zavraždit je jdou,
nezaváhali by s cyničností vrahů
atomovou bombou nechat zničit Prahu...**

**(Jan Noha: „Zvyšte bdělost“ - úryvek,
Lidové noviny, 6. 6. 1950)**

**VÁLEČNÉ ŠTVÁČE ZALIJEME ŽHAVOU OCELÍ
AŤ ŽIJE J. V. STALIN - MOUDRÝ UČITEL
A NEJVĚTŠÍ PŘÍTEL NAŠEHO LIDU
STALIN - GOTTWALD - MÍR
ZNIČÍME MANDELINKU -
ZLOČINNOU SETBU IMPERIALISTŮ**

(dobová hesla z *Rudého práva*, 1950)

ROK 1950

Smíchovský stál před hrobkou a četl si jména vytesaná do zrnitého, šedého kamene. Oblečený byl v módním plášti. Na hlavě měl klobouk. Trochu velký. Mezi krempu a hlavu by se mu určitě vešel prst. Možná i dva. Byl vypůjčený z vězeňského skladu stejně jako zánovní baloňák.

Látkový pásek s kovovou přezkou se mu zařezával do těla. Utáhl ho, jako by se jím chtěl přepulit. Cípy pláště mu sahaly po kolena a odstávaly do stran. Pod

nimi luxus končil. Z nohavic lezly nitě, látka byla stará a ošoupaná. Plášť moc neladil ani s jeho bagančaty. Vojenský původ nezapřela. Stokrát odřená kůže a stokrát znovu napuštěná levným černým viksem. Ty boty dost pamatovaly a zřejmě v nich majitel, nebo snad majitelé, našlapali stovky kilometrů. Nejspíš na východ a pak zase zpátky. Zažily bahno, vodu, sníh, led, pot i krev. A pak je uložili do skladu pankrácké věznice.

Tolik jmen, říkal si Arvéd. Je zázrak, že se tam všichni vejdou. To, které hledal, bylo na náhrobku skoro až dole. „Ani ho nenapsali správně,“ podívoval se. „On se přece Josef nejmenoval.“

Chlapík v kožené bundě mu stál za zády a mlčky pokušoval. Vychutnával Letku, která hořela jako papír. Nebyla životní potřebou, jak nedávno správně řekl soudruh Zápotocký, ale patřila k lepší životní úrovni. Chtěl si ji užít až do posledního tabákového drobečku a nic mu v tom nemohlo zabránit.

„Jmenoval se Honza. Jan Kefer,“ vykládal Arvéd ve šněrovačkách po *wehrmachtu*.

Chlapík jen odklepl popel na zem. Ale zafoukal vítr a pár smítek utkvělo na jedné z jeho nažehlených nohavic. Muselo ho tu být všude kolem spousty. Šedavého, jemného – nejenom z cigaret.

„A tohle byla jeho manželka,“ ukazoval Smíchovský na další nápis vytesaný do náhrobní desky. „Dagmara,“ v duchu počítal, „umřela v šestadvaceti.“

Dva sloupky s lampičkami, nahoře klenutý tympanon a v něm kříž. A dole stejně oblý náhrobní kámen s křížem. *To, co jest dole, jest jako to, co jest nahoře, a to, co jest nahoře, jest jako to, co jest dole*, letělo Smíchov-

skému hlavou. *A to, co je nalevo, je i napravo... a opačně. Jako dokonale orámované a symetrické exlibris. Jako ten ubohý lidský život.*

Chlápek odhodil nedopalek a rozdrtil ho podpatkem. V kapse zašustil papírovou krabičkou s obrázkem tří letadel, aby se ujistil, že se má ještě nač těšit. Vlasy mu házely chlapecké vlnky, ale byly tak sestřižené, že se daly jen tušit. Hnědá bundička z vepřovice mu padla, polobotky s dlouhou špičkou měl vyleštěné. Po vousech zbyla jen zarudlá tvář a mdlá vůně Pitralonu. U Podolské jako Martička Gottwaldová nešil, ale na eleganci mu to neubralo. Ucítil na jazyku tabákové smítko. Vysunul ho na rty a vyplivl na zem. „Co to bylo za kurvu, Smíchovský? Nepomoh jste jí do toho hrobu nakonec vy?“

Arvéd zavřel oči. Tiskl víčka k sobě. Byl špinavý. Páchnul. Bolela ho hlava. Veliká modřina na ruce mu přes noc zřívověla. Zahnívala v něm jako zkažený kus masa. Polkl a nadechl se. „Slyšel jsem, že snad umřela na tetanus.“

„Na tetanus? Není to divný?“ podívoval se tajný. Zaznamenal smítko na nohavici a pečlivě je oprášil. Dbal o sebe. O své ošacení pečoval. Jinak se ale od ostatních, jemu podobných, nelišil. Pocházel ze stejné líhně a byl si vědom své nadřazenosti a moci.

Tvář měl ostře řezanou. Chlapskou. Nos rovný a nevelký, zato lícní kosti mu hodně vyčnívaly. A rty tenké a bělavé. Jen lemovaly otvor do lebky a připomínaly jizvu. Bradu měl hranatou, vysunutou. Prsty zažloutlé od cigaret.

„Zemřela za války,“ vysvětloval Smíchovský. Byl celý sešlý. Bledý. Pohublý. Popelavé vlasy střižené na ježka.

Měl vrásky a uvnitř sebe všechnu bolest světa. Jen oči měl stejné jako kdysi, nebesky modré.

„Dagmara,“ zkoušel tajný jméno mrtvé ženy na jazyku. „Zní to pěkně. To je něco jiného než nějaká obyčejná Mařka anebo Jiřina. Ale co měla společného s válkou?“ zajímal se. „Ona... Copak byla u partyzánů?“

„To může být ze rzi. Asi se poranila o hřebík. Nebo z hlíny. Možná dělala něco na zahrádce a... Prostě neštěstí. Shoda okolností. Osud. Kdoví?“

„Smíchovský, vy jste komik. Kde se to ve vás bere? Fňukáte tu a přitom jste za války makal pro *sicherheitsdienst*... Ještě se rozbřečte. Kolik lidí na vás dojelo? A teď vás rozhodí tohle. Vy jste vlastně šťastnej člověk, že jste narazil na nás. Že se s váma mažeme jako s hovnem. Asi si příště takový zvláštní vycházky odpustíme, že jo?“

„Já jsem rád, že jste mě sem vzal,“ bránil Smíchovský svou malou výsadu. Už to nebylo jako kdysi. Postupně přicházel o výhody, které ho v kriminále držely při životě a dodávaly mu naději. Staré nahrazovali mladí. Nová generace se zbavovala konkurence. A tenhle chlapík o něm dneska rozhodoval. Jakákoli hrdost šla stranou. „Já jsem vám za to vděčnej, soudruhu.“

„Bodejť byste nebyl. Ale já si myslím, že by nám bylo nad půllitrem v nějaký hospůdce líp. Proč si zatěžovat mozek věcmi, který se už stejně nedají změnit?“

„Ale já jsem úplně v pořádku. Připravený –“

„No to doufám. Protože za to, že jsme k vám tak benevolentní, od vás taky něco čekáme. Něco za něco. To je vám přece jasný. To přece kapírujete už od protektorátu.“